

nesem v dovolacím řízení nedovoleným. Řízení ve věcech firemních je sice druhem řízení nesporného a je proto v něm podle § 10 nesp. říz. stranám ponecháno, by v rozkladech a stížnostech uvedly nové okolnosti a průvody. Avšak dovolen je podle toho právě jen přednes nových okolností a průvodů, ale není dovolen takový nový přednes, jenž je, jako v tomto případě, podle své povahy změnou právního důvodu, o nějž byl návrh v první stolici opřen. Takové změny v přednesu jsou v podstatě již změnou návrhu samého a proto také v nesporném řízení nedovoleny, neboť je v rozporu s pojmem opravného řízení, by vyššímu soudu byl k rozhodnutí předložen jiný konečný návrh než ten, o němž rozhodovaly nižší soudy v rozhodnutích podrobených opravnému řízení.

Čís. 7189.

Nabytí směnky nebo šeku za peníze jest koupí nároků z těchto papírů. Domáhá-li se nabyvatelem šeku proti jeho prodávateli náhrady pro nedobytnost šeku, jde o nárok ze správy, upravené § 1397 obč. zák., jenž podléhá promlčení tříletému (§ 1489 obč. zák.).

(Rozh. ze dne 28. června 1927, R I 558/27.)

Žalující banka domáhala se na žalovaných dědicích po Josefu S-ovi zaplacení 12.15 £ podle ustanovení § 19 šekového zákona ze dne 3. dubna 1906, čís. 84 ř. zák., ježto prý koupila dne 10. července 1914 od Josefa S-a šek vydaný Josefem M-em v Londýně na banku na £ 12.15 a řád Josefa S-a s tím, že bude jí proti jeho předložení šekovníkem vyplaceno £ 12.15, že šek ten však po předložení k placení vyplacen nebyl. **Procesní soud** první stolice zamítl žalobu proto, že žalující strana, nemohouc uplatňovati postihové právo šekové podle § 16 čís. 2 šek. zák. pro nedostatečnou protestaci, může se podle § 19 téhož zák. odvolávati na původní právní poměr, tedy v tomto případě prý na koupí šeku, a poněvadž koupě uskutečněna byla dne 10. července 1914 a nárok žalující strany jest nárokem ze správy, vadí uplatnění žalobního nároku šestiměsíční lhůta promlčení podle § 933 obč. zák. **O d v o l a c í s o u d** zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomocí ji znovu projednal a rozhodl. **D ů v o d y:** Soud odvolací souhlasí s názorem prvního soudu, že žalující strana nemůže uplatňovati šekové postihové právo v tomto případě, poněvadž neprokázala, že šek byl protestován, a že může proto podle § 19 šek. zák. navrátivši šek, vrátiti se k právnímu poměru, který jest mezi ním a přímým jeho předchůdcem Josefem S-em st., který byl základem pro převod šeku, — avšak nesouhlasí s právním názorem soudu první stolice, že v tomto případě právní poměr, který tu byl mezi majitelem šeku, žalující stranou a přímým jejím předchůdcem, Josefem S-em st., a který byl základem pro převod šeku, jest smlouva kupní, třebaže žalující strana sama to tvrdí. Šek sám o sobě, papír, nebyl předmětem smlouvy, nýbrž nárok majitele jeho na vyplacení £ 12.15 proti bance, tedy před-

mětem smlouvy byl převod (postup) pohledávky Josefa S-a st. za touto bankou na žalující stranu, který se stal rubopisem. Rubopis není sice postupem, avšak v tomto případě, kde majitel šeku (žalující strana) oprávněn jest vrátiti se k původnímu právnímu poměru mezi ním a rubopisem tak, jako by tu rubopisu a vůbec šeku nebylo, nutno považovati tento původní poměr právní za postup podle § 1392 obč. zák. a poněvadž postup ten byl úplatný, ručí postupitel Josef S. a tím i jeho dědici za pravost i za vydobytnost postoupené pohledávky, ovšem není práv z většího peníze, než který obdržel od přejímatele (§ 1397 obč. zák.). Postoupená pohledávka stala se, jak nesporno jest, nedobytnou, rovná se tudíž věci, která byla zmařena, z čehož následuje, že ten, kdo takovou zmařenou věc jinému postoupil, musí vrátiti to, co za ni obdržel a sice tak, by neměl užítka ze škody jiného (§ 1447 obč. zák.). Poněvadž toto odškodnění, které postupitel dáti má postupníku, spočívá na zcela jiných zásadách, než správa, není uplatňování jeho vázáno na šestiměsíční lhůtu § 933 obč. zák., nýbrž promlčuje se ve lhůtě jako každá jiná žaloba na náhradu škody, tedy ve třech letech ode dne, kdy poškozený zvěděl o škodě a osobě škůdcově (§ 1489 obč. zák.). V tom směru tvrdí žalující strana, že o škodě zvěděla až v listopadu 1925. Okolnost, že odvolatelka tvrdí, že šek koupila, je lhostejnou, neboť věc po stránce právní posuzuje soud a není při tom nijak vázán na právní náhled strany. Za shora uvedeného právního názoru odvolacího soudu jest řízení první stolice neúplným. Žalující strana neuvedla, jakou částku vyplatila Josefu S-ovi dne 10. července 1914, jakou má škodu a jaký Josef S. užitek. Neuvedla též, z jakého důvodu požaduje eventuelně 1992 Kč 60 h je-li to kurs z roku 1914 nebo z roku 1926 a proč požaduje tento kurs. Žalovaný Theodor S. namítl, že žalovaní nejsou jedinými dědici Josefa S-a, nýbrž, že dědici jsou ještě Leo a Marie S-ovi. Podle §§ 820 a 821 obč. zák. ujal-li se dědictví několik dědiců bez dobrodiní inventáře, jsou právi věřitelům pozůstalosti i po odevzdání dědictví rukou společnou a nerozdílnou; ujal-li se však dědictví několik dědiců s dobrodiním inventáře, jest po odevzdání pozůstalosti každý práv toliko podle míry svého podílu dědického i s břemenem, které nečiní více než pozůstalost. Bylo proto povinností soudu podle § 182 c. ř. s., by působil k tomu, by strany učinily v tomto směru patřičné údaje a nabídly vhodné důkazy o nich a, ježto soud tak neučinil, ponechal řízení neúplným.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Rekursu nelze přiznati oprávněnost. Dlužno přisvědčiti rekurentovi, že obchod tvořící podklad indosace sporného šeku zemřelým Josefem S-em na žalobkyni jest považovati za koupi, neboť předmětem koupě mohou býti také nehmotné věci, tudíž také pohledávky (§ 292 a 1053 obč. zák.) a také nabytí směnky nebo šeku za určitou částku peněz dlužno považovati za koupi nároků patrných z těchto papírů. Že při koupi cenných papírů nejde o papír jako takový, nýbrž o práva z papíru patrná, připouští rekurent sám. Sporným šekem nabyta tedy žalob-

kyně od zemřelého Josefa S-a nároků příslušejících mu proti vydateli šeku na zaplacení € 12.15. Žalobkyně neuplatňuje touto žalobou postihové právo ze šeku, nýbrž uplatňuje podle § 19 šek. zák. nárok z právního poměru, který jest mezi ní a Josefem S-em jako jejím předchůdcem a který byl základem pro převod šeku, tudíž nárok z kupní smlouvy, kterou koupila pohledávku za vydatelem šeku a domáhá se na žalovaných náhrady pro nedobytnost této pohledávky. Jde tudíž ovšem o ručení ze správy, jež však jest zvláště upraveno ustanovením § 1397 násl. obč. zák. Na případ tento nelze proto použítí § 933 obč. zák. Podle § 1397 obč. zák. ručí postupitel postupníku při úplatném postupu za pravost a dobytnost pohledávky až do výše úplaty, není tudíž ani třeba se dovolávat ustanovení § 1447 obč. zák. V § 1398 obč. zák. nazývá se nárok příjemce pohledávky odškodněním a, poněvadž nebyla stanovena zvláštní lhůta promlčecí pro tento nárok, platí lhůta § 1489 obč. zák. Poněvadž se prvý soud nezabýval rozhodujícími okolnostmi podle tohoto právního názoru v úvahu přicházejícími, obzvláště nezjistil výši postupné úplaty a dobu, kdy se žalobkyně dozvěděla o nedobytnosti pohledávky, jakož i rozsah ručení žalovaných jako dědiců po Josefu S-ovi, zůstalo řízení neúplným a právem tedy odvolací soud zrušil rozsudek první stolice a vrátil jí věc k novému projednání a rozhodnutí (§ 496 čís. 3 c. ř. s.).

Čís. 7190.

Je-li tu více dětí, nejsou povinny poskytovat rodičům upadnuvším v nouzi výživné (§ 154 obč. zák.) včetně pohřebních útrat rukou společnou a nerozdílnou, nýbrž mají se postarat o jejich slušné zaopatření společně a každé dítě má k tomu přispívat podle poměrů svého jmění. Nemá-li některé dítě prostředků, spadá povinnost na děti ostatní po případě na ono z nich, které má jmění. »Jměním« nerozumí se tu jen majetek v užším slova smyslu, nýbrž hospodářská mohoucnost toho kterého dítěte.

(Rozh. ze dne 28. června 1927, R I 571/27.)

Žalující pohřební ústav domáhal se na zůstavitelovu synu zaplacení účtu za obstarání pohřbu. Již dříve žaloval pohřební ústav pozůstalost i bratra žalovaného, jenž byl pohřeb objednal, o zaplacení účtu, avšak exekuce proti nim zůstala bezvýslednou. Procesní soud první stolice přisoudil žalobci ze zažalovaných 8.097 Kč 50 h část 5.497 Kč 50 h. Odvolací soud k odvolání žalovaného zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, dále jednal a znovu rozhodl. Důvod y: Odvolání nelze upřítí odůvodněnost, pokud se v něm vytýká neúplnost řízení proto, že nebyly zjištěny majetkové a platové poměry žalovaného. Podle § 154 obč. zák. upadnou-li rodiče v nouzi, jsou jejich děti povinny slušně je opatřovati. Závazek tento stíhal by tedy také žalovaného, syna zemřelého Jana Š-a. Tento závazek zahrnuje v sobě i povinnost dětí, vypraviti rodičům, kteří upadli v nouzi,